

Emperyalist Saldırı Zirvesi, NATO ve BOP

Celal BEŞİKTEPE TMMOB 37.Dönem Yönetim Kurulu Üyesi

Üzerinde yaşadığımız coğrafya, insanlığın ilklerine ev sahipliği yapmıştır. Tarihte derin izler bırakan ya da bırakmayan birçok topluluk bu topraklar üzerinde uygarlıklar yaratmış, yaratılanların zenginleşmesine katkıda bulunmuştur. Ortadoğu olarak adlandırılan bu bölge, tarih boyunca Dünya egemenliği peşinde olan güçlerin ilgi odağı olmuştur. Bu ilgi 21. yüzyılın başında da değişmiş değildir. Dünya düzeyinde egemenlik kurmak isteyen ABD'nin yolu da Ortadoğu'dan geçiyor.

Kuzey Afrika'dan başlayarak, Ortadoğu'yu, Hazar Bölgesi'ni ve Afganistan'ı (dünyanın enerji kaynaklarının yüzde 70'ini) kapsayan, dolayısıyla ABD dış politikasında her zaman önemli bir yere sahip olan Ortadoğu konseptinin 11 Eylül'den sonra, "dünya egemenliği" bağlamında stratejik bir öncelik kazandığı görülmektedir.

Küreselleşmenin ekonomik, siyasal ve ideolojik küresel programı uygulanırken, tek kutuplu dünyada 21. yüzyılın Amerikan yüzyılı olacağını ilan eden ABD kendi başına ya da NATO ve BM'yi de kullanarak askeri hegemonyasını sağlamak için uyguladığı şiddet ve terörü giderek artırmaktadır.

NATO'nun Kuruluşu

İkinci Paylaşım savaşı sonrası emperyalist güçlerin üzerinde yoğunlaştığı en önemli konu "sosyalizmin yayılmasının nasıl durdurulacağı" sorusuydu. Savaş sonrası kapitalist kampın liderliğine soyunan ABD emperyalizmi; sosyalizm korkusunu en çok yaşayan Avrupa Kıtasının emperyalistlerine güç vermeye çalışıyordu: "Dünyada yalnız iki büyük devlet kalmıştır. Birleşik Devletler ve Sovyetler Birliği. Biz antik zamanlardan beri görülmemiş bir durumla karşı karşıyayız. Roma ve Kartaca'dan beri Dünya üzerinde böyle bir güç kutuplaşması görülmemiştir. Birleşik Devletler için Sovyetler saldırganlığı veya komünist baskısı ile tehdit edilen ülkeleri kuvvetlendirmek yolunda atılacak adımlar Birleşik Devletlerin güvenliğini sağlayacaktır."(ABD Dışişleri Bakanı D.Acheson)

Aynı yıllarda ABD yönetimi sosyalizmin yayılmasını durdurmak için Truman Doktrini'ni uygulamaya koydu. Bu doktrine göre Sovyetler Birliği ve diğer sosyalist ülkeleri çok yönlü abluka altında tutmak için "çevreleme stratejisi" izlenecekti. CONTAIHEMET (çevreleme) denilen bu stratejide sosyalist ülkelerle sınır olan bu ülkelerin sosyalist yayılmaya karşı askeri ittifak yapılması öngörülüyordu. Truman, ABD kongresine gönderdiği mesajda "*isteyen her ülkeyle komünizmle savaşında her türlü yardımın yapılacağını; ABD'nin aynı zamanda iç savaşlar da taraf olduğunu*" belirtiyordu. ABD'nin amacı yalnızca sosyalist ülkeleri değil, savaş sonrası elde ettiği üstünlüğü de kullanarak Avrupa ülkelerini denetimine almak, emperyalist politikalarda tek güç olmak istiyordu. ABD'nin bu hesaplarına karşı NATO'nun kuruluşuna giden ilk adımı sosyalizm korkusunu daha çok yaşayan Avrupa emperyalistleri 4 Mart 1948'de (İngiltere, Fransa, Belçika, Hollanda, Lüksemburg) Brüksel'de sosyalizm tehlikesine karşı ne yapacaklarını tartışacakları bir toplantı düzenlediler. Bu toplantıda "komünist saldırı ve içten gelecek devrim tehdidine karşı" birbirlerine yardım konusunda anlaşarak 18 Mart 1948'de Brüksel Anlaşmasını imzaladılar.

ABD kendi dışında gelişen böyle bir ittifaka seyircisi olamazdı. 1948 Temmuz'undan itibaren Kanada ile birlikte ittifak toplantılarına "gözlemci" statüsüyle katılmaya başladı. İttifak, 1948 Eylül'ünde "Batı Savunma Birliği" adını aldı. ABD, İkinci Paylaşım savaşı sonrası elde ettiği üstünlüğe uygun; kendi hegemonyasında, kapitalist kampın jandarmalığını üstlenecek daha kapsamlı bir örgütlenme istiyordu. ABD bu konuda girişimlerini ittifak dışında kalan Avrupa ülkeleri ile de sürdürdü. Bu girişimlerin sonucu 4 Nisan 1949'da ortak savunma anlaşması imzalanarak NATO'nun kurulduğu ilan edildi.

İlk kuruluşunda NATO'da **ABD, Kanada, Belçika, Danimarka, Fransa, Hollanda, İtalya, İngiltere, İzlanda, Lüksemburg, Norveç** ve **Portekiz** vardı. 1952 de bu ülkelere Sovyetler Birliği'ni güneyden kuşatmak için **Yunanistan** ve **Türkiye** de dahil edildi.

1950'de iktidara gelen Demokrat Parti "DP" emperyalizmle işbirliğini geliştirmenin en kestirme yolunun NATO üyeliğinden geçtiğini düşünüyordu. Bu nedenle NATO üyeliğine kabul için rüştünü ispatlamak için Kore Savaşını da emperyalizmle işbirliğini bir fırsat olarak değerlendirdi. Bu amaçla 25 Temmuz 1950'de Kore'ye 4500 kişilik bir birlik gönderdi. Daha sonra ölenlerin yerini tamamlamak için bunlara yenilerini ekledi. Sonuçta Kore halkının katliamında üzerine düşeni yaparak emperyalizmin gelecekte de ne kadar sadık bir işbirlikçisi olduğunun garantisini vererek 18 Şubat 1952 de NATO'ya alındı. Türkiye'nin NATO'ya girmesinden iki yıl sonra 23 Haziran 1954'de üslerin kurulmasına ilişkin anlaşma imzalandı. Bu tarihten sonra ülkemiz topraklarında ABD ve NATO'ya ait 122 tesis ve üs kuruldu.

1955 yılında **Federal Almanya**, 1982 de **İspanya** NATO'ya üye oldular. İkinci Paylaşım Savaşından yenik çıkan F.Almanya'nın büyük silahlı güçler oluşturması yasaklandığından, NATO içinde askeri güç olarak fazla ağırlığı olmamıştır. İspanya ise ABD'nin dayatmaları sonucu NATO'ya girmiş ancak halkın tepkisi nedeni ile NATO'nun askeri kanadında yer almamıştır. NATO'nun kuruluşundan sonra ABD ile Avrupa emperyalistleri arasındaki çelişki varlığını sürdürmüştür.ABD kendi üstünlüğünü NATO'da kabul ettirmiş ve Avrupalı emperyalistleri denetim altına almakta belli ölçülerde başarılı olmuştur. ABD'nin NATO'yu kendi ekonomik ve siyasi çıkarları doğrultusunda kullanmasından rahatsız olan Avrupa emperyalistleri kendi etkinliklerini artırmanın yollarını aradılar. Fransa bu nedenle NATO'nun askeri kanadından 1967'de çekildi. Ancak bu çelişkiler sosyalizm korkusu daha ağır bastığı için NATO'yu dağılma noktasına getirmediler.

NATO'nun Stratejisi

Emperyalistlerin birleşik ordusu niteliğindeki NATO, varlığına her dönem "meşru" bir kılıf uydurmaya çalıştı. NATO, her ne kadar dünya siyasetinde söz sahibi olan emperyalistlerce kurulmuş olsa da halkların karşısında saldırgan yüzünü gizleme ihtiyacı hissediyordu. Bu nedenle BM Anayasası'nın 51.maddesinde yer alan "**saldırıya uğrayan ülkelerle yardımlaşma**" ilkesine dayandırılmak istendi. Ve bu maddeyle "**Avrupa'nın komünist bir saldırı ve işgal altında olduğu**" bahanesiyle bir paralellik kuruldu. Görünüşte NATO; "**Avrupa'nın güvenliğini**" sağlayacaktı. Oysa NATO daha baştan "**savunma**" örgütü değil, dünya halkalarına karşı **saldırı** amacı ile kurulmuştu.

NATO'nun kuruluşuna neden olan düşünce TRUMAN DOKTRİNİDİR. Bu emperyalist doktrin, "**Sosyalist ülkeleri kuşatıp ablukaya almayı, iç karışıklıklar yaratmayı, iç savaşlara müdahale etmeyi**" öngörüyordu. NATO da bu doktrin çerçevesinde saldırıların planlandığı, hazırlıkların yapıldığı, yönlendirildiği bir karargah oldu.

Emperyalizm elinde tuttuğu medya tekelleri ile NATO'nun bu saldırgan yapısını gizlemeye, NATO'yu "masum" savunma amacıyla oluşturulmuş bir "barış gücü" gibi göstermeye çalıştı. NATO stratejisinde düşman unsurlar olarak yalnızca devrimini yapmış sosyalist ülkeler hedefe konulmuyordu. Sınıfsal ve ulusal kurtuluş hareketlerinin tümü, başta NATO ülkelerinde olmak üzere devrimci ve ilerici hareketler, emperyalizmin çıkarları açısından tehdit oluşturan her bir gelişme "**düşman unsurlar**" olarak değerlendiriliyordu. Bu bakış açısıyla sosyalist sistemin dağılmasına kadar yasal "komünist", "sosyalist" partiler, reformist, uzlaşmacı kesimler bile NATO tarafından düşman diye açıklanmaktaydı. Bu "düşmanlara" karşı da gizli, açık her türlü gayri meşru örgütlenme yaratıldı.

NATO ve Kontrgerilla

NATO açık askeri örgütlenmesinin dışında, kontrgerillanın dünya çapında örgütleyicisidir. Kontrgerillanın NATO kapsamında örgütlenmesine 1950 başlanır. Açıktan kurulan üslerin, uçak gemilerinin, savaş araç-gereçlerin yanı sıra kontrgerilla örgütlenmesi de kendi silah depolarını, üslenmesini oluşturur. Bu gizli örgütlenmenin gerekçesi de **“komünist bir işgal durumunda halkı direnişe geçirmektir”** asıl amaç ise **devrimci ilerici güçlere karşı yapılan saldırıları, katliamları organize etmektir**. Kontrgerilla oluşturulmasında başı çeken NATO'nun patronu ABD'dir. Örgütlenmeyi organize işini CIA yürütür.

Devrimcilere, halka saldıran bu kontrgerilla örgütlenmeleri 1990'larda Avrupa ülkelerinde ardı ardına deşifre edildi. Yıllardır varlığı gizlenen Avrupa kontrgerillasına artık gerek yoktu. Çünkü “sovyet tehdidi” ortadan kalkmış, sosyalist sistem dağılmıştı. Esen yılgınlık ve sağcılık rüzgarlarının etkisiyle Avrupa'da bir devrimin olasılığı çok düşük bir ihtimal olarak görülmeye başlanmıştı. Emperyalistler için büyük külfet oluşturan kontrgerilla artık gereksiz bir masraftı. Emperyalistler bu yükten kurtuldular. **İtalya'da Gladio, Fransa'da Rüzgar Gülü, Almanya'da Sessiz Şebeke, İspanya'da GAL** isimli kontrgerilla örgütlenmeleri bu süreçte açığa çıkarılıp dağıtıldı. **Yeni sömürgelerde** ise devrim tehlikesi devam ediyordu. Halk hareketleri, devrimci hareketler tehdit olarak varlığını sürdürüyordu. Bu nedenle **yeni sömürgelerde Kontrgerilla dağıtılmadı**.

NATO ve BOP

Kısa adı NATO olan ve 4 Nisan 1949 yılında kurulan *"Kuzey Atlantik Antlaşması"* teşkilatı, sosyalizmin dünya düzeyindeki gelişmesine karşı kapitalizmin askeri gücünü oluşturmak amacıyla kurulan bu örgütün reel sosyalizmin yıkılmasından sonra dağılması gerekirken dağılmak şöyle dursun, bu örgütlenmenin şemsiyesi altına giren ülke sayısı arttı. Küreselleşme ve yeni dünya düzeni olarak tanımlanan ve bugün içinde yaşadığımız dönemi de kapsayan bu süreçte NATO, kendini dünya jandarmalığı yerine koymaya soyundu. Ve bugün NATO, alanını ve işlevini daha da genişleterek dünya halklarını tehdit eden daha tehlikeli bir boyuta yükselmiştir.

Ortadoğu'da, dolayısıyla dünya düzeyindeki egemenliği için askeri güç kullanan ABD, elli yıldır bölge halklarını birbirine düşüren politikaları beslemiş ve son olarak işgalci güç olarak yerleşmiştir.

Ancak Afganistan ve Irak işgallerinin gösterdiği gibi, uzun dönemde ABD'nin mali, askeri ve de toplumsal destek açısından bu büyük yükün altından tek başına kalkması olanaklı değildir. Bu yüzden, ABD, kendi halkının kaygılarını gidermek, yükü paylaşmak için, Avrupalı müttefiklerine NATO'nun hareket alanını "Büyük Ortadoğu" olarak yeniden tanımlamayı dayatmaktadır.

Bu nedenle ABD, NATO'yu, Ortadoğu'yu merkez alan ve oraya yerleşmiş, emperyalizmin güvenliğini sağlayacak vurucu bir örgüte dönüştürmeyi istemektedir. NATO'nun bölgeye yerleşmesi için de “Büyük Ortadoğu Projesi” (BOP) söylemi ileri sürülmektedir. BOP söylemiyle yapılmak istenen, Bölgedeki devletlerin silahlı kuvvetlerini NATO'nun emrine sokmak, emperyalist çıkarlara hizmet edecek şekilde yeniden örgütlemektir. Bunun için de “terörle mücadele”, “refah ve demokrasi”, “dünya barışı” gibi söylemler kullanılıyor. NATO'nun misyonunun değiştirilerek, "bölge dışı" hareketler yapacak saldırgan bir örgüte dönüştürülmesi planlanıyor. Kosova ve Afganistan'la başlatılan bu dönüşümün, "küreselleşme" için savaşılan bir biçimde yapılandırılması amaçlanıyor.

İnsan haklarından, dünya barışından, temel hak ve özgürlüklerden, demokrasiden sıkça söz eden emperyalist güçler, günümüzde bu değerleri tehdit eden bir tehlike konumuna gelen NATO'yu yeni saldırılarının aracı olarak biçimlendiriyorlar.

28-29 Haziran 2004'de İstanbul'da yapılacak NATO zirvesi, emperyalist saldırının önemli bir adımını oluşturuyor ve Türkiye, böylesi bir saldırı projesinin ev sahipliğini yapmaya hazırlanıyor. Bölge halklarını birbirine düşman etmeyi amaçlayan bu emperyalist saldırı planıyla, bölge halkları

ve tüm dünya hakları için yeni bir sömürgeciliğin yaşama geçirilmesi amaçlanıyor. Türkiye böylesi bir emperyalist saldırının ev sahipliğini yapmaya hazırlanıyor.

Türkiye 50'li yıllardan itibaren NATO'nun bir üssü haline getirilmiştir. Bu ülkemizin ABD emperyalizmi tarafından sömürgeleştirilmesinin tarihidir. Emperyalizm ülkemizi hem bir sömürge olarak kullanmış ve hem de askeri bir üs haline getirmiştir. Dünya halklarına NATO'nun askeri gücü kullanılarak sömürgecilik dayatılmıştır. Emperyalizmin sömürgesi olmayı reddeden ülkelere ve halklara karşı açık, gizli saldırılar yürütülmüştür.

Bu amaca hizmet edecek tarzda dünya genelinde açık ve gizli saldırılar yürütülmüş, hapishaneler politikası yeniden şekillendirilmiştir. F Tipi hapishaneler, Ebu Gurayb'ler, Guantamolar ve "utanç duvarları" emperyalizmin bu saldırı politikalarının bir aracı olarak devreye sokulmuştur. Halkların ulusal kimliklerinin inkar edilmesi imha, işgal şiddet ve asimilasyon politikaları acımasızca sürdürülüyor.

Bu konuda karar verilmiş durumdadır. Emperyalistler, Afganistan ve Irak'ı işgaliyle başlattıkları süreci "Büyük Ortadoğu Projesi" adı altında Ortadoğu, Kafkas ve Asya halklarının birbirine düşman edilmesi ve köleleştirilmesiyle sürdürmek istiyorlar. Bu saldırı, bölge halkları ve tüm dünya halkları için yeni bir sömürgeciliğin yaşama geçirilmesi demektir. Bu saldırı karşısında sessiz kalmak, sadece bölge halklarının değil, tüm insanlığın geleceğinin teslim alınmasına razı olmak demektir.

Ortadoğu halkları, tarih boyunca emperyalizmin bu kanlı planlarının acılarını, yıkımını yaşamış ve yaşamaya devam etmektedir. Ortadoğu'yu kan gölüne çeviren İsrail devletinin yıllardır süren saldırıları, ABD'nin değişmeyen desteği ile sürmekte, İsrail-Filistin sorununun çözümü için yapılan bütün diplomatik girişimler yıllardır bloke edilmektedir. Dünya barışından söz edilmesine karşın, İsrail askeri güçlerinin Filistin halkı üzerindeki saldırıları artmaktadır. Gazze'de ve Refah Mülteci Kampında süren operasyonlarla bütün dünyanın gözü önünde insanlık suçu işlenmektedir. Devletler hukukuna aykırı her şey yapılmakta, Filistin halkını parçalamak için dikilen duvarlar yanında kanallar da açılmaktadır.

Türkiye'de son günlerde demokrasi güçlerine yönelen baskı ve saldırılar, BOP ve yaklaşan NATO Zirvesi nedeniyle yoğunlaşmıştır. Toplumsal muhalefete karşı dozu giderek artacak şiddet politikaları gündemdir. Zirve nedeniyle İstanbul'un birçok meydanı, cadde ve sokağı İstanbul'lulara kapatılacak, "terörle mücadele" bahanesi ile temel hak ve özgürlüklerimiz kısıtlanacaktır.

Bu tarihsel süreçte, halkların birbirine düşman edilmesini ve köleleştirilmesini amaçlayan emperyalist planlara karşı yaşadığımız coğrafyanın tarihi ve kültürel mirasına sahip çıkarak birlikte mücadele edelim. Söz konusu olan, sadece bölge halklarının değil, tüm insanlığın geleceğidir.

Bizi üzerinde yaşadığımız coğrafyamıza yabancılaştırmak, Ortadoğu halklarını geçmişinden, tarihinden kopararak bilincini de sömürgeleştirmek isteyen, yıllardır akan kana doymayan, gözü paradan başka bir şey görmeyen savaş ağalarına karşı, geleceğimizin bağımsızlıktan, eşit ve özgürlükten, barış ve demokrasiden, kısaca insanlıktan geçtiğine olan inancımızla geleceğimize sahip çıkalım.

Sömürünün devam etmesi, yoksulluk, işsizlik ve açlıkla karşı karşıya kalan milyarlarca insanın yeni dünya düzenine boyun eğmesi için faaliyet gösteren NATO'nun, bu faaliyetlerinin İstanbul'da planlanmasına ve emperyalistlerin topraklarımızı kirletmelerine karşı ayağa kalkmalıyız.

Ortadoğu'da barışın ve halkların demokratik birliği yolunda atılacak adımların ortamı sürekli karartılmıştır. Ortadoğu halklarının eşit ve özgür olarak birlikte yaşayabilecekleri bir ortamın yaratılması, Ortadoğu'daki emperyalist planların engellenmesi ve her türden milliyetçi, ırkçı ve gerici politikaların etkisiz kılınmasına bağlıdır.

Saldırının boyutları büyüktür. İnsanı tarihin öznesi olmaktan çıkarmak isteyen bu saldırıya, üzerinde yaşadığımız bu topraklarda insanlığın binlerce yılda oluşturduğu uygarlık birikimiyle, Ortadoğu'nun tarihine yaraşır bir yanıt vermemiz gerekiyor. Barışın, kardeşliğin ve özgürlüğün Ortadoğu'su için...

Emperyalist saldırı planlarını boşa çıkaralım...

İstanbul'da yapılması kararlaştırılan NATO zirvesini engelleyelim...